

50 DRŽAV PODPISALO CARTER V SAN FRANCISCO... Truman govoril

Čarter, ki je bil sestavljen v namenu, da je svetu dana nova pot, po kateri more iti do stalnega miru, so včeraj podpisali možje in žene, ki so ga zgradili v devetih tednih trdega dela. — Vsak delegat je čarter podpisal na veliki okrogli mizi; fotografi pa so bili zaposleni s tem, da zgodovinski dogodek ohranijo še poznim rodovom.

Kitajski, katero je prvo napadla članica oziroma, je bila dana čast, da je čarter prva podpisala. Podpisal ga je dr. V. K. Wellington Koo, kitajski poslanik v Londonu opoldne in sicer dvojni, lepo tiskan in vezan iztis.

Amerika, kot gostiteljica zastopnikov 50 narodov na konferenci Združenih narodov, je bila določena, da podpiše zadnja. Za dr. Koo je za Rusijo podpisal poslanik Andrej A. Gromiko, za njim lord Halifax za Anglijo, zatem pa Argentina. Sredi popoldneva pa je bil red za Združene države premenjen, delegati so bili poklicani in državni tajnik Stettinius je podpisal, tako da je mogel biti temu priča predsednik Truman.

Za podpis je bila določena posebna soba, pred njo pa je bila predsoba, v kateri je čakala vsaka delegacija, da pride na vrsto za podpis.

Ko je glavni delegat kake države podpisal, je imel kratak pogovor v enem izmed petih uradnih jezikov: v angleščini, francoskem, ruskem, kitajskem in španskem.

Državni tajnik Stettinius je stopil v sobo s predsednikom Trumanom in ko je Stettinius podpisoval, je predsednik stal ob njegovi strani, po podpisu pa sta si segla v roke.

Konferenca Združenih narodov, na kateri je bilo zastopanih 50 držav, je bila včeraj ob 5.28 popoldne po devetih tednih zaključena. Na zadnji seji je govoril predsednik Truman, ki je med drugim rekel, da naj vsi narodi lepe besede svetovnega čarterja premene v dejanja in dodal, da svet mora sedaj uporabljati čarter.

Konferenca v San Franciscu je sestavila v tridesetih letih druga pravila za vzdrževanje miru. Prva pravila so bila sestavljena na versailski konferenci in je bila postavljena Liga narodov, ki pa ni bila kos svoji nalogi in nove vojne ni mogla preprečiti. Glede sedanjega čarterja pa so vsi delegati mnenja, da bo ostal v veljavi za dolgo časa in da bo tudi vzdržan dolgotrajen mir.

Predsed. Truman govoril

"Ako ga ne bomo uporabljali," je rekel predsednik, "tedaj bomo izdali vse one, ki so umrli v svrhu, da smo se mi mogli tukaj sestati svobodno in varno, da ga vstvarimo."

"Ako ga skušamo uporabljati sebično — v korist kateregakoli naroda ali kakšno skupino narodov — bomo ravno tako krivi izdajstva."

Konferenca je imela svoje seje v War Memorial Opera House ali Veterans Building, katero poslopje je bilo zgrajeno v spomin sinov San Fran-

cisca, ki so dali svoja življenja v prvi svetovni vojni, v kateri je bil tudi predsednik Truman. Zato je bil zelo svečan trenutek, ko je predsednik Truman v začetku svojega govora v upanju in skoro v molitvi izrekel besede:

"O, kako velik mora biti tadan v zgodovini!"

Tekom govora so predsednika pogosto s ploskanjem prekinili delegati kakor tudi poslušalci in še zlasti, ko je omenil pokojnega predsednika Roosevelta in njegove štiri svoboščine, ki so poseben "svobodo od pomanjkanja."

Najglasnejše pa je bilo ploskanje, ko je predsednik rekel:

"Vem, da govorim za vsakega izmed vas, če rečem, da bodo Združeni narodi ostali združeni."

"Nam vsem, v vseh naših deželah je naložena naloga premeniti v dejstvo besede, katere ste napisali."

Nikar ne zamudimo, da ne bi zgrabili najvišje priložnosti, da postavimo svetovno postavo razuma — da postavimo trajni mir pod božjim vodstvom."

S temi besedami je predsednik Truman končal svoj govor. Državni tajnik Stettinius je pristopil k njemu in po dvorani je zopet zagrmelo glasno ploskanje.

NIMITZ JE BIL V SAN FRANCISCO

Ko se je predsednik Truman mudil v San Franciscu, je povabil k sebi admirala Chester W. Nimitza v svoj hotel in mu je čestil k celi vrsti velikih zmag na Pacifiku.

Admiral Nimitz, ki poveljuje največjemu vojnemu brodu v svetu, je včeraj govoril s predsednikom v sobah v hotelu Fairmont. Nimitz časnikarskim poročevalcem ni hotel povedati, zakaj je prišel v San Franciscu, toda nek član predsednikovega spremstva je rekel:

"Admiral Nimitz je bil v mestu v neki drugi zadevi, predsednik pa ga je poklical k sebi, da mu čestita."

BRZOJAVNA ZVEZA Z JUGOSLAVIJO

Western Union Telegraph Co. nas je obvestila, da je zopet odprta brzojavna zveza med Združenimi državami in Jugoslavijo. Besedilo mora biti pisano v angleškem ali francoskem jeziku. Poslati je mogoče tudi v podporo denar, toda za to je treba imeti posebno dovoljenje zveznega zakladniškega urada (Treasury Departmenta).

Vojna ni končana, dokler ni Japonska poražena. — Kupujte bonde 7. vojnega posojila.

PREDSEDNIK TRUMAN GOVORIL NA ZAKLJUČNI SEJI KONFERENCE

"Nikar ne zamudimo, da ne bi zgrabili najvišje priložnosti, da postavimo svetovno postavo razuma — da postavimo trajni mir pod božjim vodstvom."

Charter za vzdrževanje povojnega miru sprejet in odobren.

San Francisco, Cal., 27. junija. — Včeraj zvečer, ob prisotnosti predsednika H. Trumana, se je dolgotrajna konferenca za vzdrževanje miru končala. Zastopniki vseh petdesetih držav so podpisali takozvani mirovni charter. Delegatje Kitajske republike so bili prvi, ki so charter podpisali in njim so sledili delegatje ostalih 49 narodov po alfabetičnem redu. Vsi so uverjeni, da bode sedaj vladal svetovni mir — do prihodnje vojne.

San Francisco, Cal., 25. junija. — John Foster Dulles, kateri je pri konferenci za vzdrževanje miru, med vsemi delegati Združenih držav najbolj iskreno in naporno deloval, kakor katerikoli drugi član naše delegacije, v kolikor pridejo svetovalec naše delegacije v poštev, je odpotoval minole sobote v New York.

Njegov namen je sedaj v New Yorku pričeti z vsestransko kampanjo med javnostjo, tako, da bode tudi javnost na iztoku podpirala takozvani novi charter, katerega so delegatje vseh tukaj zastopanih držav, izdelali in ravnokar odobrili. Pred svojim odpotovanjem v New York, pisal je pismo našemu državnemu tajniku, v katerem izraža svoje obžalovanje, da ne more prisostovati zaključku konference, katera se vrši jutri, dne 26. t. m.

Medtem, ko so tekom konference nekateri takozvani izolacionisti redno skbeli za to, da med delegati desnice in leve, bi vladal popoln sporazum, toda, pred koncem konference je prišlo med obema strankama — vstevši senatorja Vandenberg in druge — do popolnega sporazuma, in sicer v mnogo večji meri, kakor je bilo pričakovati.

Večina delegatov je koncem minolega tedna izredno hitela z svojim delom, tako, da pridejo vse glavne točke v vsej svoji podrobnosti v charter. Poseben tozadevni odbor, v katerem je bilo štirinajst glavnih narodov zastopanih, je svoje delo ugodno in temeljito dovršil. Najbolj so bili zaposleni jezikoslovci, kateri so morali prevajati vse zaključke glede charterja v inozemske jezike.

Koncem minolega tedna je dobilo naše uredništvo takozvani buletin, katerega je jugoslovanska delegacija izdala dne 18. t. m. Iz tega buletina je posneti, da je bila jugoslovanska delegacija nastanjena v Fairmont hotelu. V omenjenem poročilu, se jevnosti naznanja, da je nedavno maršal Tito, ministerski predsednik Jugoslavije, v prisotnosti ministerskega predsednika federativne države Hrvatske, sprejel delegacijo katoliške duhovščine iz Hrvatske, kateri je načeljeval škof Salis-Sevis, ka-

Prihod zaveznikov na Dunaj

Poročilo iz Rima naznanja, da bo zavezniška armada v treh tednih vkorakala na Dunaj z generalom Mark W. Clarkom na čelu. — General Clark poveljuje armadi, ki bo zasedla ameriško zono v Avstriji.

Posamezni ameriški vojaški oddelki v gorenji Italiji se že pripravljajo vkorakati v Avstrijo, ko bo določena črta med zonami.

Petnajst armadna skupina, ki sestoji iz ameriške pete in angleške osme armade in kateri je poveljeval gen. Clark, bo rzapuščena. Tudi peta armada bo v kratkem razpuščena.

Dunaj, ki mu sicer primanjkuje živeža, pa se pri vsem v njem zopet razlega vesela glasba, željno pričakuje prihoda Amerikancev in Angležev, da skupno z Rusi prevzamejo okupacijo mesta.

Mesto posluje pod upravo, ki jo je odobrila ruska vojaška oblast. V kabinetu so socialno demokrati in komunistični ministri pod kanclerjem dr. Karlom Remerjem.

Dunaju primanjkuje živeža; kruh je večinoma črn. Zelo pa evete črni trg. Presno maslo je \$60 funt; mast \$75, sladkor \$30, kava \$100, tri jarde blaga \$300, če vzamemo šiling po deset centov.

Gostilne in restavracije imajo le malo živeža in kosilo ve-

lja \$80. Cigareta je 70 centov do \$1.

"Rusi poznajo naše duševno razpoloženje," je rekel nek Dunajčan. "Sicer se vedno nimamo dovolj kruha, pa tudi tedaj ga nismo imeli. Toda, ko se ni bilo kruha, so nam Rusi preskrbeli godbo in pokazalo se je, da je bilo to za Dunajčane boljše. Bila je znak upanja."

Danes igra vsak dan najmanj šest kabaretov in istotoliko gledališč, oper in baletov.

Sole na Dunaju so zaprte, toda vse je pripravljeno, da bodo v kratkem odprte.

Na Dunaju pa je stroga policijska ura; po 10. uri ne sme biti noben civilist na ulici.

Električna pogonska sila in razsvetljava se je v polnem obsegu obnovila včeraj; toda plina še ni in tudi drugega kuriva primanjkuje. V predmestjih obratujejo ponlične železnice, v mestu pa se skozi razvaline z največjo težavo prerine po Karlsplatzu.

Pošta v Jugoslavijo

Poštni urad nam je naznanil, da je ZOPET MOGOČE PISATI V JUGOSLAVIJO. — Pisma ne smejo biti težja kot dve unči. Poslati je mogoče tudi navadne dopisnice brez slik. Poština za navadno pismo je kakor pred vojno, namreč 5 centov.

Pošiljati je tudi mogoče časopise, kakor prej.

JAPONCI POROČAJO O NOVM VPADU NA DOMAČE OTOKE

Tokijski radio je sinoči sporočil, da Amerikanci pripravljajo nov vpad na Ryukyu otočje, 180 milj južno od Kyūšu. — Vpadno brodogeje kakih 200 transportnih ladij, križark, rušilcev in oklopnih se pomika proti severu ob obeh obalah Okinawe.

Kot poroča Associated Press je japonski radio sporočil, da se namerava ameriška armada izkrcati na nekem otoku sredi med zavzeto Okinawo in japonskimi domačimi otoki.

Poročilo v listu "Jomiuri Hoči" pravi, da so v Tokiju mnenja, da so si Amerikanci izbrali otoka Amami in Kikai,

kaznjivi s zaporom od treh mesecev do petih let, in eventualno izgubo državljanских pravic do dobe petih let po prestani zaporni kazni.

Na isti način bodo kaznjive tudi vse prvovokacije in hujškanje k narodnemu in verskemu sovražstvu.

Vse tozadevne prestopke zakona bodo kot prva instanca sodila pokrajinska ljudska sodišča, in ako v kakih slučajih imenovana sodišča, niso pristojna, potem pridejo take zadeve pred osrednje ljudsko sodišče.

Nov čin za Stalina

Sinoči je Moskva sporočila, da je prezidij najvišjega sovjeta podelil Josipu Stalinu štiri najvišja odlikovanja in vstvaril nov čin "generalissimus", toda vse kaže, da ga bo dobil maršal Stalin.

Poglavitno odlikovanje, ki je bilo podeljeno Stalinu, je red zmage "za izvanredno delo v organizaciji vseh oboroženih sil Sovjetske unije in za spretno vodstvo teh sil v veliki patriotični vojni, ki je bila končana s popolno zmago nad Hitlerjevo Nemčijo."

Stalin je dobil tudi kolajno junaka Sovjetske unije kot maršal, ki je načeloval rdeči armadi v obrambi domovine in njene prestolice Moskve in je z izvanredno hrabrostjo vodil borbo proti Hitlerjevi Nemčiji." Dobil je tudi Leninov red in zlato zvezdo.

SPLOŠNA STAVKA V TRSTU

Včeraj se je v Trstu pričela splošna stavka, toda bo najbrže trajala samo 24 ur. Na stavki je kakih 60,000 delavcev.

Vse delo je zastalo v pristanišču, v tovarnah in v javnem prevažanju. Tržišče na trgu je bilo prazno in lastniki niso smeli niti v svoje stojnice, da bi prodajali zelenjavo.

Ni popolnoma znano, kdo vodi stavko, toda več znakov kaže, da so za njo komunisti v povračilo zavezniški vojaški vladi, ker je razpustila mestno vojaško policijo.

V zgodnjih jutranjih urah so neznani ljudje po telefonu oznanjali stavko. Na pomolih so bili postavljeni piketi in delavci, ki so prišli na delo, so se morali vrniti domov.

Vse trgovine v mestu so bile zaprte. Kdor je svojo trgovino odprl, jo je na zahtevo komunistov moral zopet zapreti.

Angleške vojaške oblasti skrbijo, da stavka ne bo ovirala javnih potrebščin kot razdeljevanje živeža in prevoz. Vodovod in elektrarne obratujejo normalno.

180 milj južno od Kyūšu, da se na njih izkrcajo. Otoka leži 110 milj severno od Okinawe in na koncu Ryukyu otočja.

"Sovražnik najbrže namerava Okinawo napraviti za svoje poglavitno oporišče za vpad v japonsko domačo deželo," pravi poročevalec v "Jomiuri Hoči". "Velike množine vojnega materiala dovažajo na Okinawo s Filipinov in Marian."

Včeraj je nad 500 superbombnikov bombardiralo petrolejske čistilnice ob Utsube reki na Honšu, ki izdelujejo gasolin za aeroplane.

Utsube čistilnica leži blizu Jakoiči, 18 milj jugozapadno od Nagoje ob Ise zalivu. Od kar sta bili porušeni poglavitni središči za kurivo Otake in Tokujama, je bila čistilnica Utsube še edina večja tovarna za gasolin.

"Glas Naroda"

("VOICE OF THE PEOPLE")

Owned and Published by Slovenic Publishing Company, (A Corporation)
Frank Baker, President; Ignac Hude, Treasurer; Joseph Lupsha, Sec.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.

:: 52nd YEAR ::

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays
and Holidays.

Subscription Yearly \$7. Advertisement on Agreement.

ZA CELO LETO VELJA LIST ZA ZDRUŽENE DRŽAVE IN KANADO:
\$7.—; ZA POL LETA —\$3.50; ZA ČETRT LETA \$2.—.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izveniš soboto, nedeljo in praznikov.

"GLAS NARODA," 216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-1242

Kako je bila osvobojena Ljubljana (9. maja, 1945)

SLOVENSKI AMERIŠKI NARODNI SVET, CHICAGO, ILL. — MIRKO G. KUHEL, TAJNIK

Prve jugoslovanske čete, ki so vkorakale v Ljubljano 9. maja, so bile — makedonske. To se pač čudno glasi, a je resnično. Ta armada, v kateri so bile tudi srbske, hrvatske in druge skupine, je bila pod vtišom, da je mesto zavzela slovenska vojska VII. korpusa (dolenjski), kot je bilo poročano po radiju. Radijska vest je bila strateškega pomena, da se razbije morala nacijskih, domobranskih in drugih skupin v okupiranih krajih. V bojih za Ljubljano je padlo nekaj nad 500 sovražnikov, toda mesto samo ni bilo poškodovano.

Ljubljana je sprejela zmagačev z nepopisnim navdušenjem. Ni ga bilo okna v Ljubljani, kjer bi ne visela slovenska trobojnica z rdečo zvezdo, ko je prispela osvobodilna vojska. Z njo je dospela tudi nova slovenska federalna vlada in prevzela administracijo.

Kongresni trg je bil nabit do zadnjega kotička, ko je prvak slovenskih pesnikov Oton Župančič v svojem zgodovinskem govoru "izročil Slovenijo" novi narodni vladi.

Istočasno je deklamiral svojo pesem, ki jo je zložil baš za ta veličanski trenutek. Z balkona poslej vseučilišča so potem nagovorili ogromno množico predstavnikov vlade, predsednik Boris Kidrič in drugi. Narod je pozdravil svojo osvobodilce s takim navdušenjem, kot se ga slovenska zgodovina ne spominja. Narod je vriskal in ploskal, jokal in se objemal ter z burnimi ovacijami dajal duška svojemu nepopisnemu čustvu.

Ko je množico pozdravil zastopnik ruske vojaške misije in čestital slovenskemu narodu za njegovo veličastno borbo in izrekel iskrene želje za srečnejšo bodočnost ter prijateljstvo in bratstvo vseh slovenskih narodov, je bil neprenehoma pretrgan z gromovitimi ovacijami. Ko je po končanem govoru ta utrjen vojak stopal z govorniške tribune, so mu bile solze po licih in svojega občutka ni prikrival.

Med znagovalci se je vrnil v Ljubljano tudi dr. Metod Mikuš, kateremu je ljubljanski škof prepovedal opravljati med partizani duhovniško službo. Njegova prva pot je bila v škofijsko stolnico. Razume se, da ga izdajca Rožman ni čakal. Čakali pa so ga drugi duhovniki in predstavniki škofije ter mu navdušeno zatrjevali, da "prepoved" nič več ne velja. Dr. Mikuš pa je gošpodom kanonikom in drugim sprejemnikom odgovoril, da ta prepoved "noki ni veljala", ker je ni upošteval. Drugi dan je imel mašo za dušnico za vse padle partizanske junake v škofijski cerkvi. Ljudje so se udeležili tega cerkvenega obreda v toliki množici, da so napolnili vse ceste in prazne prostore okrog stolnice.

To so pač čudni "komunisti", ko se spominjajo padlih tovarišev z mašo!

Več dni po tej slavnosti se je morala večina ljubljancov zdraviti "hipavico", ki jo jim je zavdalo izražano navdušenje.

V Ljubljani izhajata sedaj le dva lista — "Slovenski poročevalec" in "Ljudska pravica". Prejšnji listi so "pomrli" z okupatorji in njihovimi slugami vred. Uredniki so pobegnili z Nemei ali pa zaključili, da nova vlada ne bo dovolila izhajanje listov, ki so spreminjali barvo po potrebi.

V Sloveniji je sedaj glavni problem popravljanje cest, železnice in mostov, ter odstranjanje min. To delo opravljajo vojaščina in uporabljajo ujetnike, nemške, bele, plave in vseh drugih boj.

To je izčrpek poročila, ki ga je podal očividec. Natančne informacije bomo objavili, čim jih prejmemo.

SE GLEDE TRSTA IN PRIMORJA

Ameriški listi so 21. junija objavili začasno mejo med angleško-ameriško-jugoslovansko okupacijsko zono Slovenskega Primorja in jugoslovansko zono.

Dasi so nekateri slovenski listi hoteli pojasniti našim ljudem, da je sporazum glede okupacije tega ozemlja že začel, to se reče le za dobo med osvoboditvijo in končno rešitvijo je sledeča:

Vsa Istra in Slovensko Primorje, vključivši Trst, Gorico in slovensko ozemlje v Furlaniji in Režiji, je razdeljeno v dve zoni, vzhodno in zapadno. Vzhodna zona spada izključno pod jugoslovansko upravo, zapadna pa pod združeno ameriško, angleško in jugoslovansko vojaško upravo.

Dne 20. junija smo poročali, da je 80 odstotkov Istre in Slovenskega Primorja pod jugoslovansko upravo, 20 odstotkov, vključivši Trst, Gorico in Pulj pa pod zavezniško upravo. Sporazum, ki ga je za feldmaršala Alexandra podpisal dne 20. junija v Trstu general-lajtnant W. D. Morgan, v imenu maršala Tita pa general-lajtnant Arso Jovanović, faktično predvideva isto mejo, kot jo je SANS objavil.

Meja se prične pri mestecu Milje (Muggia) ob Jadranu in loči 10 milj široki pas med obalo in linijo Herpelje-Kozina (Erpella-Cosia), Stanjel (San Danil), Rihenberg, Sv. Lucija, Gorica, nato ob vzhodnem bregu Soče do Kobarida in Bovca, kjer prekorači Sočo in drži naravnost do vasi Rateče na italijansko-avstrijski meji. Razen Pulja je ves ostali del Istre in Primorske v jugoslovanski zoni okupacije. Med zavezniškimi četami je tudi 2000 jugoslovanskih vojakov, ki bodo okupirali ozemlje ob Soči med Gorico in Trzinem.

Ker je feldmaršal Alexander potom angleškega in ameriškega poslanika v Beogradu zahteval, da se morajo jugoslovanske čete umakniti nazaj čez jugoslovansko mejo, sedaj pa je pristal na zgoraj opisano razdelitev, je pač jasno, da so zavezniški pri kompromisu največ popustili. Brez dvomno je pri tem popustu vsaj deloma pomagala Amerika ter da naši apeli niso bili popolnoma zamanj.

Jugoslavija pa svojih zahtev po Trstu in Gorici ni opustila in se bo borila za vse ozemlje, ki je jugoslovanskega značaja.

in ki pravično pripada Jugoslaviji. Če analiziramo besede, ki jih je izgovoril višji oficir britske trinajste armade, ko je opisal narodnostne, ideološke in gospodarske potežkoče na okupiranem ozemlju, lahko pridemo do mišljenja, da i vojaške oblasti smatrajo okupacijo Trsta in Gorice za neopravičeno. Dejal je namreč, da bo "okupacija najbrž spravila zavezniško vojaško vladu (AMG) v veliko zadrego."

SLOVENSKI DAN V CLEVELANDU

V nedeljo, 8. julija se bo vršil na vrtu in v dvorani Slovenskega društvenega doma v Euclidu SLOVENSKI DAN. Sklenjejo ga vse podružnice SANSa iz Clevelanda in okolice in sodelujejo tudi številna kulturna in podporni društva. Centralni odbor obljublja, da bo izvajal zelo pester program, na katerem nastopijo slovenske pevske skupine in posamezniki, kakor tudi prvostvni govorniki. Radi teh razlogov ne moremo objavljati imena predstavnikov nove jugoslovanske vlade, ki so bili

(Nadaljevanje na 4. strani.)

Stadium koncerti

v New Yorku

V četrtek zvečer, dne 28. junija, (v slučaju deževnega vremena, prihodnji vedri večer), bo vprizorjen v newyorškem Lewisohn Stadium, 138. St. in Amsterdam, Ave., sledeči vsposed Philharmoničnega simfoničnega orkestra:

Conductor:
Andre Kostelanetz
Solistinja: LILY PONS
Ballet Suite from "Cephalé and Procris" — Gretry
Motte
Tambourin
Mennetto (Les Nymphes de Diane)
Gigue
La Fauvette avec ses petits, from "Zemire et Azor" — Poje Miss Pons
Symphony No. 2 — Kabalevsky
Vocalise
Excerpts from "The Dough-ter of the Regiment" — Donizetti
(a) "Chacun le sait"
(b) Romance "Il faut partir"
(c) Salut a la France
Poje Miss Pons
O d m o r
Porgy and Bess (A Symphonic Picture) — Gershwin-Bennett
Mad Scene from "Lucia di Lammermoor" — Donizetti
Poje Miss Pons

Čitatelje opozorjamo, da je na razpolago 20,000 dobrih sedežev in da je vstopnina od 30 centov naprej. — Pričetek koncerta je ob 8.30 zv. — Poslušajte se te prilike, slišati najfinejšo glasbo v velikem stadionu pod zvezdami.

RAZGLEDNIK

Ukrajina

(Nadaljevanje.)

Ukrajinski narod je kot tak že obstal v trinajstem stoletju, toda tedaj se je pričel nov vpad v ozemlje Ukrajine, kajti v prvem četrtletju imenovanega stoletja, so upadli v deželo Mongoli rodu Ogrov ali Madjarov, kateri so zasedli vso trans-karpatsko Ukrajino, dočim so zasedli Turki pokrajino Besarabijo, kateri so gospodarili in vladali v teh pokrajinah tekom štirinajstega in petnajstega stoletja. Toda glavni del ukrajinskega ozemlja, oziroma Istočno Galicijo in pokrajino Černjigov, je kasneje, oziroma koncem prve četrtine sedemnajstega stoletja, zasedla Poljska. Od 15. do 18. stoletja je ukrajinski narod bojeval takorekoč neprestane boje, da se osvoboditi tujih upadnikov, da ustanovi Ukrajinsko državo, da združi vse ukrajinske pokrajine in da se združi z bratsko Rusijo.

Tekom te dobe za narodno osvobodjenje, razvile so se prave ukrajinske narodne sege, katere so dokaj pomagale, da se je ustanovila nova urediva država in sicer v obliki — Kazške republike. Ta osvobodilna vojna je trajala po vsej Ukrajini od leta 1648 do 1654. V tej vojni je načeljeval Ukrajincev znanij hejtmann, Bogdan Hmelnickij in z pomočjo sosednega ruskega naroda, so Ukrajinci odpravili poljsko vladanjo, ter so se leta 1654 združili z Rusijo.

Tekom devetnajstega stoletja se je pa pričela v Ukrajini nemška agresivnost. V istočni Galiciji, kakor tudi v pokrajini Bukovini, kateri pokrajini si je tekom dobe 1772-1775 prilastila Avstrija, so tedanjim avstrijskim vladarjem pričeli gojiti politiko, katere namen je bil, kakor vedno, — raznaroditi ukrajinski narod in onemogočiti napredek razvoja ukrajinske domače kulture in umetnosti.

Avstrijsko nazadnjaštvo je slo v tem pogledu celo tako daleč, da je proti koncu devetnajstega stoletja tedanji avstrijski minister za vzgojo, "baron" P. Rauch, izjavil, da zgodovina Ukrajine ne sloni na podlagi zgodovinske znanosti in umetnosti.

Radi avstro-ogrskega splošnega zatiranja ukrajinskega naroda v istočni Galiciji, Bukovini in Ruteniji, pričelo se je veliko izseljevanje Ukrajincev v druge dežele, zlasti v Ameriko.

Sredi devetnajstega stoletja je Nemčija pod vodstvom Bethmann - Hollwega izdelala načrte, katerih namen je bil osvojiti vse ukrajinske pokrajine, ki so bile tedaj last Rusije. In koncem devetnajstega stoletja, so v Nemčiji ustanovili takozvano vse-nemško zvezo, ki je izdelala roparsko doktrino pan-germanizma, česda mora Nemčija zagospodariti vsemu svetu. Vodje tega pan-germanizma so razširjali propagando, da mora Nemčija osvojiti vso Ukrajino. Leta 1918, ko je bila sovjetska uprava v Ukrajini začasno odpravljena, se je ukrajinska narodna organizacija, imenovana "Rada" prodala Nemcem, in pozvala nemško vojaštvo v deželo, da slednje napade in se bori z domačini. Kasneje so ustanovili Nemci z pomočjo izdajalec, hejtmann Skoropadškega lutkarsko vladu, ki je bila v tako nesni zvezi z nemškimi upadniki, kakor je bila ljubljanska "vlada" izdajalec Rupnika, v zvezi z nacisti tekom okupacije Slovenije v ravnokar minoli svetovni vojni v Evropi. Kakor sedaj, tako so tudi tedaj Nemci pokradli mnogo bogastva v Ukrajini. (Dalje prihoduje.)

SLOVENSKA LIRA "AMERIŠKA"

V PESMARICI

so vključene sledeče

slovenske pesmi:

1. Podoknica — moški sbor s bariton samospevom
2. Pozdrav — moški sbor
3. Lahko noč — moški sbor
4. Oči mi svet — mešani sbor
5. Pomladnaka — mešani sbor, s bariton samospevom
6. Lira I. — za solo speva, moški in mešani sbor
7. Lira II. — za mešani sbor
8. Altantaki odmevi — za moški in mešani sbor, s bariton samospevom
9. Kantata iz pesma 126 — moški sbor
10. Moči — za samospeva, mešani sbor in spremljevanjem glasovira
11. Pesni 29 — za samospeva, mešani sbor in spremljevanjem glasovira ali orgel

CENA SAMO

50 centov

KOMAD

To so koncertne pesmi za moške in mešane zore, katere je uglasbil in v samozaložbi izdal MA-TEJ L. HOLMAR, organist in pevovodja pri sv. Vlada, Cleveland, Ohio, 1923.

Naročite to zbirko pri:

KNJIGARNI SLOVENIC PUBL. COMPANY

216 West 18th Street
New York 11, N. Y.

KUPITE EN "EXTRA" BOND DANES

Angleško-Slovenski

BESEDNJAK

Izšel je novi angleško-slovenski besednjak, ki ga je sestavil

Dr. FRANK J. KERN

V njem so vse besede, ki jih potrebujemo v vsakdanjem življenju. — Knjiga je trdo vezana v platno in ima 273 strani.

Cena je \$5.⁰⁰

Naročite jo pri:

KNJIGARNI "GLASA NARODA"

216 W. 18th Street

New York 11, N. Y.

NOVA IZDAJA

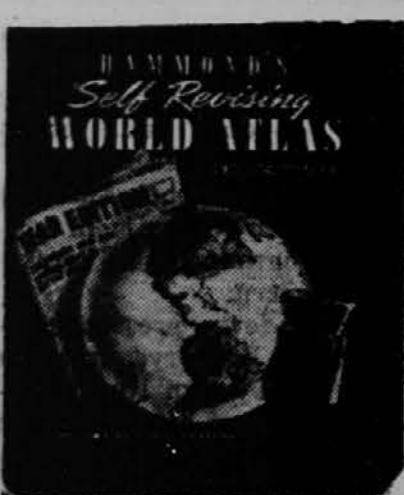
Hammondov
SVETOVNI
ATLAS

V njem najdete zemljevide vsakega sveta, ki so tako potrebni, da morate slediti današnjim poročilom.

Zemljevidi so v barvah.

Cena 50 centov

Naročite pri: "G L A S U
NARODA", 216 West 18th
Street, New York 11, N. Y.

Kanadski Vestnik

Poročila iz raznih naselbin, kjer bivajo in delajo Slovenci

PODRBNOŠTI O KANADSKIH VOLITVAH

Toryji so mnenja, da so bile volitve dobljene z pomočjo praznih obljub.

Montreal, 20. junija. — bami, tako da je vsled tega vzruženost, ki je trajala v Kanadi nekaj časa radi volitev, je sedaj nekoliko polegla, in francoski ter angleški Kanadčani so se zopet pričeli medsebojno nekoliko sovražiti, kakor je to že od nekdaj v navadi.

V provinci Ontario, ki je domovina takozvanih orange-manov, se zopet pritožujejo radi taktike, katere se je Mackenzie King posluževal v provinci Quebec in radi katere so potem "Les Quebecois" volili za liberalno stranko. Kingova, dokaj omejena zmaga — manjka mu šest glasov za večino —, bodo liberalci iz provincije Quebec, v služaju potrebe, lahko določili pravce vladanja v Kanadi.

Glasovi vojakov, katere še niso natančno sešteli, bodo morda odločilni, in ti glasovi bodo ojačili liberalno stranko, katere je takorekoč velika pomoč Kanadčanom francoskega izvora.

Neodvisni liberalci nimajo skupnega programa v svoji stranki. Oni se sicer strinjajo z politiko liberalne stranke v splošnem pogledu, nikakor pa ne glede na konspiracije vojaštva in so tudi nasprotniki Angležev.

V Quebecu je King dobil 45 od 65tih sedežev v provincijalnem zastopstvu, dočim so v provinci Ontario zmagali konservativci, kateri zahtevajo konspiracije.

Vodje toryjev so tekom volitvene kampanje očitali Kingu, da je državljane provincije Quebec vodil za nos z praznimi in neizvedljivimi obljubami.

Povratek v mirno dobo

Ottawa, 25. junija. — Kakor znano, se je kanadsko rudarstvo dosedaj vršilo tako, da je zadovoljalo kanadskim vojnim potrebam tekom zadnjih treh let. Sedaj je pa vlada sklenila, da se z delom v rudnikih zopet nadaljuje na isti način, kakor pred pričetkom sedanje svetovne vojne. Toda predno pride zopet vse v stari tek, bode treba še čakati najmanj leto dni. Najbolj so bili kanadski rudniki zaposleni tekom leta 1942. V imenovanem letu so v kanadskih rudnikih pridobili raznih rudnin, katerih skupna vrednost je znašala \$600,000,000.

Motena poroka

Invermere, B. C. — V tukajšnji cerkvi se je minoli teden vršila poroka, ko je nastal v bližini cerkve požar. Nevesta, ženin, duhoven, svedoki in vsi svatje, so takoj skupno bežali iz cerkve in tekli naravnost proti požaru, kjer so pomagali gasiti. Nevesta je pritekla zadnja na lice mesta. Gasenje je trajalo dve uri, na kar so se svatje, duhoven, ženin in nevesta vrnila v cerkev. Sicer so bili pokriti z pepelom in sajami, toda poroka se je završila kljub temu natančno po paragrafi.

EDDIE CANTOR IN ZOPET PET DEKLET!

Pet lepotic pomagajo Eddie Cantorju na svojem potovanju po deželi za mogočno 7. vojno posojilo. — V skupina so: Jean Jennings, Rita Daigle, Eddie Cantor, Dee Turnell, Monya Hurojka in Polly Brown.

Ustanovitev provincionalnega parka v Saskatchewanu

Prince Albert, Sask. — V pragozdih krog jezera Lac La Ronge bodo ustanovili ljudski park, ki bode last provincijalne vlade, in sicer takoj, ko bode dodelana cesta, ki bode vodila v bodoči park.

Poškodovane ceste v provinci Manitobi

Winnipeg, Man. — Odkar je v Manitobi zginil led in sneg, se je dogajalo, da so vsled izredne zime skoraj vse cemenovane ceste v Manitobi izredno poškodovane, in da bode poprava cest veljala najmanj nekaj nad dvesto tisoč dolarjev. V nekaterih krajih so se ceste radi mraza dvignile in potem zopet udrele, tako, da je po njih nemogoče voziti.

Zaspan medved

Francis Lake, B. C. — Patrick Michel, ki ni rodom iz Irske, temveč je pravi domačin, oziroma "Indijance", je te dni, ko je bil v gozdu po svojih dnevnihih opravkih, slučajno stopil na spečega medveda.

veda, katerega je takoj, ko se je zbudil ustrelil. Ko je bil velikanski medved še nekoliko živ je Patricka malo opraskal in odšel v večnost. Patrick je istega dne pripeljal medveda domov.

Rusi vjeli izdajalca

Največji izdajalec rdeče armade, general A. A. Vlassov, je v ruskih rokah. General Vlassov se je leta 1942 podal Nemcem na fronti pri Volhovu. Nemci so ga rabili kot kvizlinga, da bi izpodkopal moralno rdeče armade. To se mu pa ni posrečilo in je pozneje poveljeval takimenovanim kozakom v Franciji, katere so posebno uporabljali proti maquijem.

Rojake prosimo, ko pošljejo za naročnino, ako je vam le priročno, da se poslužujejo — UNITED STATES oziroma CANADIAN POSTAL MONEY ORDER.

NAJBOLJŠI PRIJATELJ

V NESREČI VAM JE:

SLOVENSKA NARODNA PODPORNJA JEDNOTA BRATSKA, DELAVSKA PODPORNJA USTANOVA

Sprejema moške in ženske v letih od 16. do 50, in otroke do 16. leta starosti.

Članstvo: 64,500

Premoženje: \$11,000,000.00

Za ožje informacije glede zavarovanja vprašajte lokalnega tajnika društva SNPJ

Glavni stan:

2657-59 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

HELP WANTED :: ŽENSKO DELO

The War Man Power Commission has ruled that no one in this area now employed in essential activity may transfer to another job without statement of availability.

IZURJENE MERROW SIVALKE
NA SWEATER-JE
DOBRA PLAČA — STALNO DELO
PO-VOJNA PRILožNOST
Pokičite HE 3-9525
Oglasite se na: 60-61 — 59th PL.
MASPETH, L. I.
(125-127)

POMOČNICA V KUHINJI
za BUSINESS GIRLS HOME
NOBENEGA KUHANJA
LASTNA SOBA
5½ DNI NA TEDEN
151 EAST 38th ST., CITY
MU 3-9422
(125-127)

FINGER WAVE MANICURIST
GOOD PAY — COMMISSION
5 DAY WEEK
CLOSED WEDNESDAY
STEADY WORK
POST-WAR OPPORTUNITY
Tel. PR. 3-9119
(125-127)

STENOGRAPHER — TYPIST
ASSIST WITH BOOKS
Good Pay — Short Hours
Phone BE 3-4770 for Appointment
Opportunity for Advancement
T. W. MITCHELL CO., 114 South St.
New York City
(125-127)

HIŠNA
SPOŠNO DELO
SPI NOTRI ali NA LASTNEM DOMU
LONG BEACH V POLETJU — PO-
ZIMI V MESTU
\$25 TEDENSKO
DOVOLJ PROSTEGA ČASA
BU 8-0660
(125-127)

BUY "EXTRA" WAR BONDS
GIRLS
WANTED TO DO EASY
FACTORY WORK
STEADY JOB
5 DAY — 40 HOURS
E. & D. A. R. T. CO.
315 WEST 35th ST., CITY
(123-125)

DEKLE ali ŽENSKA
ZA POMOČ PRI PREPROSTEM
KUHANJU: LAHKEM HISEM
DELU: SPI NOTRI; MANHAS-
SET POLETJ. N. Y. POZIMI.
\$35 NA TEDEN
EL 5-1354
(123-125)

SIVALKE
SINGER
Napredek, plača po dogovoru,
prijazna okolščina; počitnice z
plačo.
MISS MOSES
215 W. 29th ST., N. Y. C. 5th fl.
(123-125)

HIŠNA
DOBRI DELAVSKI POGOJI
IZVRSTNA PLAČA
SPI NOTRI
Pokičite: ES 7-8885
(123-125)

HIŠNA DELAVKA
PRIJAZNA. ZANESLJIVA.
ZMOŽNA SPOŠNEGA POS-
PRAVLJANJA, LAHKO DELO
SPI NOTRI ALI DOMA; A-
PARTMENT; PLAČA PO DO-
GOVORU. — TREMONT 8-1148
(123-125)

HIŠNA DELAVKA
LAHKO PRANJE: POMOČ PRI
2 OTROCIH: LONG BEACH
\$100 MESEČNO
Telefon: CH 3-4958
(123-125)

LOOPERS on SWEATERS
IZURJENE
STALNA SLUŽBA — DOBRA
PLAČA — DOBRE DELAVSKE
RAZMERE
BOND KNIT FABRICS, INC.
1333 BROADWAY, B'KLYN
GL 2-7186
(123-125)

Angleški Molitveniki
V krasni vezavi, najfinejšega izdelka.
"KEY OF HEAVEN"
v finem usnju \$1.75
Naročite pri:
SLOVENIC PUBL. CO.
216 West 18th Street
New York 11, N. Y.

:: HELP WANTED (Female)

PEARL STRINGER
KNOTTER — EXPERIENCED
Post-War Opportunity — Pleasant
Surroundings — Steady work
Apply: 60 — 20R CLYKE ST.,
FOREST HILLS, L. I.
Phone BO 8-4228
(124-130)

TOVARISICA za GOSPO
HIŠNA ali SLUŽKINJA
NA DEŽELI V POLETJU
KUHANJA: Licenrirana vozička:
Spricevala: Prijetna okolščina.
BAYSIDE 9-1488
(124-126)

CUTTERS on SWEATERS
IZURJENE
STALNA SLUŽBA — DOBRA PLAČA
DOBRE DELAVSKE RAZMERE
BOND KNIT FABRICS, INC.
1333 BROADWAY, BROOKLYN
GL 2-7186
(123-125)

HIŠNA
SPOŠNO DELO, 4½ SOB.
MALO PRANJA, NOBENE KU-
HE, POMOČ PRI OTROCIH,
SPI NOTRI, IZVEŽBANA
SPRICEVALA — \$150 NA MESEC
WA 7-8666
(123-125)

HIŠNA
MAJHNA DRUŽINA
LONG BEACH V POLETJU
LASTNA SOBA: PRIJAZNA
OKOLŠČINA
\$150 — MESEČNO
MU 3-0065
(123-125)

ŽENSKO

ŽENSKO ZA ČISTITI — SOBARICE
Dobra plača
LETOVIŠČE
GOLDEN
110 WEST 40th ST., N. Y. C.
LA 4-1834
(123-125)

GIRL MOTHERS HELPER,
GENERAL HOUSEWORKER
Useful, Family 2 adults, 2 chil-
dren, Summer vacation, Salary
open.
M. R. STEIN
BA 7-1685
(123-125)

ŽENSKO ZA ČISTITI
URADNIŠKO POSLOPIJE
KRATKE URE — POČITNICE
\$22 NA TEDEN
NADURNO DELO, AKO ŽELITE
DOBRE RAZMERE
Vprašajte SUPERINTENDENT
1501 BROADWAY, near 43rd St. NYC
(123-124)

Pomočnica za Popravila
V TRGOVINI ZA ŽENSKO OBLEKE
STALNA SLUŽBA — DOBRA PLAČA
Vprašajte:
MANON DRESS SHOP
28 W. 57th ST., NEW YORK
all pokičite CO 5-9248
(120-126)

New Jersey ::

GIRLS WOMEN
WANTED IMMEDIATELY
PART or FULL TIME — OPERATORS
ON SINGER SEWING MACHINES —
WORK ON CHILDREN'S WEAR —
Steady work now and after the war —
Pleasant working conditions — Apply
LYNNAR MFG., 6316 JACKSON ST.,
WEST NEW YORK, N. J.
(125-127)

GIRLS WOMEN
WANTED IMMEDIATELY
LIGHT FACTORY WORK
No experience necessary; 5 day week;
get a steady job now and after the
war; pleasant working conditions. —
Apply:
OSCAR SCHMIDT INTERNATIONAL
87 FERRY ST., JERSEY CITY, N. J.
(125-131)

ŽENSKO — POTREBUJEMO TAKOJ
ZA LAHKO, ČISTO, TOVARNIŠKO
DELO — 5 dni na teden — 8 ur na dan
Izvrstni delavski pogoji — Dobra plača
Stalno delo sedaj in po vojni.
Vprašajte: ROBERT WICK LUMBER
CO., Lancaster and Broad Avenues,
RIDGEFIELD, N. J. Morsemere 6-5246
(125-131)

ŽENSKA ZA ČISTITI
DELNI CAS — URE: 7 AM do 11 AM
lahko delate celotni čas po poletju.
KOSILO BREZPLAČNO
\$ dni na teden — Stalno delo — Vpra-
šajte ob jutrih — 9 AM do 11 AM
Y. W. C. A., 35 CHURCH ST.,
PATERSON, N. J. Tel. SH 2-6408
(125-131)

GIRLS WOMEN
WANTED IMMEDIATELY
FOR LIGHT FACTORY WORK
NO EXPERIENCE NECESSARY
PART OR FULL TIME
Operators on Singer Sewing
Machines
WORK ON LEATHER GOODS
EXPERIENCED
Get a steady job with a post-war fu-
ture Pleasant working conditions. —
Apply: SECO LEATHER PRODUCTS
CO., 55th St., and Fallsdale Ave.,
West New York, N. J.
(125-127)

WAITRESSES (2)
Days or Evenings — Full or Part Time
WANTED IMMEDIATELY
Steady Work — Air Conditioned
Good Salary with Excellent Tips —
ROYAL CENTER RESTAURANT
733 Montgomery St. (near Bergen)
JERSEY CITY, N. J. Tel DE 3-9827
(128-130)

Slovenci v Kanadi

PIKNIK NA "DOMINION DAY"

Kirkland Lake, Ont. — Zadnjič je bilo v tem časopisu samo malo namignjeno glede PIKNIKA, katerega pripravljajo tukajšnji mestni odbor SVETA, odnosno VEČA, za pomoč narodom v svobodni Jugoslaviji.

Sedaj pa bolj podrobno: — Piknik se bo obdrževal na Dominion Day, to je na prvega julija, na mestnem zemljišču, katerega se tu splošno naziva VICTORY GARDEN. Občin-ska uprava nam je ravnokar dala dovoljenje, da moremo to zemljišče uporabiti v rečene svrhe.

Ta prostor je zelo ugoden, in se nahaja 20 minut peš hoda, južno od ceste, do kjer je izpeljana dokaj dobra pot tudi za avto.

Da bo to posebne vrste manifestacija vsega jugoslovanskega naroda iz Kirkland Lake in okolice, za moralno in materialno pomoč našim v domovini, to razvidim iz poročila prosvetnega, odnosno pripravljalnega odbora, kateri neumorno dela na tem. Zato je naša sveta narodna dolžnost, da ne prepuščimo tega važnega dne v nemar, zakaj dolg katerega dolgujemo našim na domu, za vse prestane žrtve v teku skoraj pet letne svetovne katastrofe, in nezasiščenega trpljenja katerega so prenašali z nadčloveškim junaštvom.

Ta dolg je ogromen. Dolžnost je naša, da jim ublažimo vsaj malenkostno še nezaceljene rane, zato je na ta dan, vsi Jugoslovani na dan. V slučaju slabega vremena se bo vsa slavnost premaknila na drugo nedeljo, to je na osmega julija.

Toraj na svidenje na pikniku.

T. č. tajnik lokalnega VEČA —

Matija Otoničar.

NESREČA ROJAKA V ONTARIJU

Black Sturgeon, Ont., Kanada. — Naznanjam vsem čitateljem in ostalim Slovincem in Slovenkam, da se je dne 5. junija pripetila smrtna nesreča, katere je bil žrtev naš rojak Jože Kambič. Doma je bil iz vasi Omota, št. 9, fara in občina Semič v Belokrajini. — Ranjki je bil rojen dne 19. aprila, leta 1900 v Omoti. V Kanado je prišel v letu 1928. Preživel je marsikaj slabega v onih letih depresije; delal je v rudnikih in farmah in leta 1941. je prišel v Port Arthur, kjer je delal po gozdih, kjer je našel črvojo prezgodnjo smrt. Ranjki Jože je podiral drevo. Ker je zraven stalo neko suho drevo, se je zlomilo in padlo nazaj in zadelo ranjkega po desni strani glave in se je zgrudil na tla. Od njega ni bilo nobenega glasu, četravno je bil njegov tovariš momen-talno pri njem. Izdihnil je svojo dušo črez pol ure.

Pokopan je bil danes 8. junija ob 10. uri s katoliškimi cerkvenimi obredi. Počiva na pokopališču v Port Arthur, Ont., Kanada.

Bodi mu lahka tuja gruda. Zapušča brata Antona ne-kje v Združenimi državah, doma v starem kraju pa mater in sestre.

Ranjki Jože je bil v podpor-nem društvu V. P. Z. Bled v Kirkland Lake-u. Zapuščino je zapustil svojemu bratu v Z. D. Ameriških. Če se na-baja še kje pri življenju, se naj zglaš pri Provincial Po-lice v Port Arthur, Ont., ali naj obvesti našega jugoslo-vanskega konzula v Ottawi, in obvesti naj domu v starem kraju, ker tukaj ni imel nobe-nega, da bi mogel kaj ukreniti z njegovo imovino.

Naj počiva v miru; ostalim moje sožalje.

Franc Nemanich.

Note
KLAVIR
ali
PIANO HARMONIKO

35 centov komad —
3 za \$1.—

- * Breeses of Spring
- * Time of Blossom (Cvetni čas)
- * Po Jeseru
- * Kolo
- * Spavaj Milka Moja
- * Orphan Walts
- * Dekle na vrhu
- * Oj, Marička, peglaj
- * Barčica
- * Mladi kapetane
- * Happy Polka
- * Če na tujem
- * Slovenian Dance
- * Vanda Polka
- * Židana marela
- * Veseli bratci
- * Ohio Valley
- * Sylvia Polka
- * Zvedel sem nekaj
- * Ko ptičica ta mala
- * Zvedel sem nekaj
- * Ko ptičica ta mala
- * Helena Polka
- * Slovenska Polka
- * Pojdi z menoj
- * Dol s planine
- * Barbara Polka

**ZVEZEK 10 SLO-
VENSKIH PESMI za
piano-harmoniko za \$1.**

Po 25c komad
Moje dekle je še mlada
Barbara polka

Naročite pri:
Knjižarni
Slovenic Publishing Co.
216 W. 18th Street
New York 11, N. Y.

SERZANT DIAVOLO

:: Spisal MARCEL PRIOLLET ::

Potem so papozabili na vojvodo vsi, ki so se zanimali za njegove afere.

Vojvoda se je spretno izmuznil roki pravice in ljudje so mislili, da je mrtve ali pa da se skriva pod tujim imenom.

In naenkrat je dvignil polkovnik de Royaljoie krinko, pod katero se je skrival Maxime de Frileuse. Nepričakovano je odkril tajno pogrešnega vojvode. Zvedel je od njega samskega vse. Vojvoda mu je povedal, da se je hotel v tujski legiji skriti, pa tudi rehabilitirati.

Drhteč glas je zdrnil polkovnika iz zamišljenosti.

— Gotovo me prezirate, dragi grof.

Maxime de Frileuse ga ni več nazival "gospod polkovnik". Napravil je vrzel v plotu, ki ga je še malo prej ločil od njegovega poveljnika.

Grof de Royaljoie ni takoj odgovoril. Njegove jasne oči so se ozrle na moža, katerega življenje je bilo polno nepričakovanih peripetij. Po tem mu je nehote ušel rahel ošitek:

— Zakaj mi niste takoj povedali, kdo ste, ko ste me prosili, naj vam dam dopust? Vojvodi de Frileuse bi bil morda storil uslugo, katero sem moral kot poveljnik odkloniti serzantu Diavolu.

— Saj baš v tem tiki pravi vzrok, gospod polkovnik. Serzant Diavolo noče biti dolžnik vojvode de Frileusa. Sicer pa vojvode sploh ni več.

— Motite se, saj stojim pred menoj. Da mi niste povedali, kdo ste, bi vas v tej uniformi in tako zagorelega prav gotovo ne spoznal. Prav lahko bi mi utajili svoje pravo ime. Zakaj ste se izdali?

— Iz gole nečimurnosti človeka, ki se zanaša na vašo častno besedo, na vas kot poštnjaka, da bi zvedel, če se bližam cilju.

— Kakšnemu cilju?

— Odkupščanju, — je odgovoril Maxime de Frileuse resno.

In kakor da je to priznanje pretrdo za njegov prirojeni ponos, je bivil vojvoda omahnil v naslanjač. Povesil je glavo in se zagledal v tla.

— Razumem. . . Poskusili ste. . . Če sem vas prav razumel, bi se radi rehabilitirali v očeh ljudi najinega družabnega položaja.

— Res je. . . Da, prav ste me razumeli. Ali mi verjamete, da sem storil prvi korak iz brezna sramote, kamor me je pahnila usoda?

Maxime de Frileuse je dvignil glavo. Pogledal je polkovniku naravnost v oči. Nestropno je pričakoval njegovega odgovora, kakor pričakuje sestradan človek, da dobi košček kruha.

Grof de Royaljoie je iztegnil roko in jo položil na podčastnikova prsa, tja, kjer je nosil trakova kolajna za hrabrost.

— Že ta kretnja je bila dovolj zgovorna, toda grof jo je podprl še z naslednjimi besedami: — Junaštva serzanta Diavola so visoko odtehtala grehe vojvode de Frileusa.

— Hvala, gospod polkovnik!

— Ne imenujte me tako, prosim. Recite mi kakor nekoč: dragi prijatelj.

— Nekoč sem bil pošten človek.

— Poravnali ste svoj dolg.

— Vaše junaštvo nočoj . . . vaš pogum, o katerem govori že vsa tajska legija . . . vaš vpliv na podrejene . . . to ujetnik, katerega ste pravkar privedli . . . to visoko odtehtala vse vaše grehe.

— Gospod polkovnik! . . .

— Sezite mi v roko, dragi vojvoda.

— Tolike časti nisem zaslužil.

— Serzant Diavolo, zapovedujem vam stisniti mi roko, katero vam ponujam.

— Vojak sem . . . Ubogam, gospod polkovnik.

Globoko ginjena sta se krepko objela.

Potem je dejal grof de Royaljoie v nepopisni zadregi:

— Vrnite mi pismo, katero sem vam dal za mojo ženo.

— Ker vojvoda de Frileuse ne sme biti sluga grofa de Royaljoie.

— Morda. . . Toda serzant Diavolo je vedno na razpolago svojemu polkovniku. To pismo bo izročeno vaši soprogi.

Te besede so bile izgovorjene tako energično da se je polkovnik moral ukloniti. Vedel je, da se njegova volja ne more meriti s serzantovo.

Malo je pomislil in vprašal:

— Kaj boste v Nizzi počeli?

To vprašanje je spravilo Maxima v zadrego. Izognil se mu je z besedami:

— Vojvoda de Frileuse želi dobiti dopust, da mu ne bo treba odgovoriti grofu de Royaljoie.

— Naj bo. Toda prisezite mi, da ne gre za nobeno novo prisnodarijo.

— Prisegam.

In da se čez štirinajst dni vrnete.

— Prisegam. Saj me je že dovolj sram, če pomislim, da zapuščam legijo v največji nevarnosti.

— Zamujeni čas dohitite pozneje . . .

— Dragi vojvoda, preostaja mi želeti vam srečno pot in . . .

. . . Dalje prihodnjic.

Iz Urada SANS-a, Chicago, Ill.

(Nadaljevanje z 2. str.)

povabljeni na to prireditev in ki se bodo odzvali. Omenimo lahko le to, da bo najbrž nastopil kot govornik tudi eden izmed aktivistov Osvobodilne fronte Slovenije, kateri je bil navzoč pri svečani manifestaciji slovenskega naroda v Ljubljani ob prihodu prve slovenske federalne vlade. V imenu SANSa bosta govorila tudi častni predsednik Louis Adamič in predsednik Ethin Kristan.

Slovensko občinstvo iz Clevelanda in okolice bo imelo priložnost s svojo navzočnostjo, da se strinja z delovanjem naše organizacije v korist svobodne, demokratične Slovenije in njenega naroda v demokratični, federativni Jugoslaviji. Ta manifestacija ameriških Slovencev, ki so neposredno podpisali veličastno borbo slovenskega naroda za svobodo in demokracijo, bo dokaz našim častnim slovenskim in jugoslovanskim gostom, da mi ameriški Slovenci globoko spoštujemo in cenimo krvave doprinose slovenskih in jugoslovanskih junakov ter da se z osvobodeno Slovenijo radujemo njihove velike zmage.

Osmega julija bo slovenski dan, slovenski praznik. O njegovem uspehu nimamo dvoma. Ameriški Slovenci, na dan!

Slovenski ameriški narodni svet se ni dokončal svojega dela. Na obzorju so se pojavili črni oblaki, ki nosijo v svojem ozadju prikrito nevarnost za polje, ki ga je obsejal in obdelal naš SANS. Zbuditi je treba naš narod, da se obvaruje škode pred nevihto. Zvoniti je treba pred točo.

Da nadaljuje svoje delo v korist svobodne Slovenije in svobodne Jugoslavije potrebuje vaše gnotne pomoči. Naše člane opozarjamo, da se zavolajo te svoje dolžnosti ter da ob vsaki priložnosti izrečejo dobro besedo za našo organizacijo, za one slavne sinove Slovenije, ki so priborili narodu svobodo in priložnost do vesele bodočnosti.

Seja eksekutive SANS-a

V soboto, 7. julija se bo vršila v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Avenue redna seja izvrševalnega odbora Slovenskega ameriškega narodnega sveta. Poleg rednih članov bo navzoč tudi častni predsednik Louis Adamič. Pričakuje se, da bo večina teh odbornikov ostala čez noč v Clevelandu in se udeležila proslave slovenskega dne.

Mirko G. Kuhel, tajnik.

sme biti manjše kot ono, ki pripade Poljakom.

Ta novi izbruh starega prepira radi Tešinja — o katerem se je sodilo, da je bil poravn v teku pogajanj med Benešom in Sikorskim — je neprijeten opomin na dejstvo, da se vzbujajo stara sovraštva.

NAROD POTREBUJE POMOČI!

Zbirajmo obleko, orodje in vse, kar je najpotrebnejšega pri vsaki hiši, da jim bomo poslali.

WAR RELIEF FUND OF AMERICANS OF SOUTH DESCENT (Bundles for Yugoslavia) V RIDGEWOODU, L. I., je skladišče na 665 Seneca Avenue, vogal Gates Avenue.

V NEW YORKU pa:

WAR RELIEF FUND OF AMERICANS OF SOUTH SLAVIC DESCENT 161 PERRY STREET, NEW YORK, N. Y.

Zberite, kar morete pogrešiti in prinesite ali pošljite na gori označena naslova!

HELP WANTED ::

The War Man Power Commission has ruled that no one in this area now employed in essential activity may transfer to another job without statement of availability.

ZLATARSKI DELAVCI
ROČNI DELAVCI — LOTARJI
STALNO — DOBRA PLAČA
Vprašajte
J A Y K E L
307 — 5th AVENUE
N. Y. C.
(125-127)

TESARJI in MEHANIKI
IZURJENI
MORAJO IMETI LASTNO ORODJE
LETOVIŠČE
DOBRA PLAČA
HRANA IN STANOVANJE
RH 4-5656
(125-127)

DELICATESSEN CLERK
IZURJEN
STALNO DELO — DOBRA PLAČA
NEDELJE PROSTE
H. & R. DELICATESSEN
1207 — 6th AVE., CITY
blizu 47. ceste.
(124-126)

DELICATESSEN
SANDWICH MAN
IZURJEN
STALNA SLUŽBA — DOBRA PLAČA
R I A L T O
1603 BROADWAY, CITY
CI 6-6463
(124-126)

KROJAČ
IZURJEN V ČISTILNI TRGOVINI
STALNO DELO
POVOJNA PRILOŽNOST
Vprašajte:
CHARLES VALET SERVICE
630 FIFTH AVENUE NEW YORK
(124-126)

TOOL & DIE MAKER
"PRECISION DIES"
IZVRSTNA PRILOŽNOST
POVOJNO — STALNO
VISOKA PLAČA
CH 3-6553
Telefon:
(122-128)

KROJAČ ali PRESSER
IZURJEN
DELNI ALI CELOTNI ČAS
DOBRA PLAČA
S E N A T E
7610 — 18th AVENUE
BROOKLYN BE 2-3148
(121-127)

MOŠKI

in POMOČNIKI

VOJNA TOVARNA

Izurjenost ni potrebna

DOBRA PLAČA

MNOGO NADURNEGA

MOTT PROCESSING CO.

131-33 AVERY AVE.,

FLUSHING, LONG ISLAND

(Priprava vožnja z busom in subway)

(124-125)

MOŠKO in ŽENSKO DELO

(Male and Female)

MOŠKI — ŽENSKO — POZOR

POMOČNIKI(CE) V PRALNICI

ZA ZAVOD — Izurjenost ni potrebna

40 ur na teden — Hrana in stanovanje

ako želite — Prijetna okolščina

Stalno delo — Vprašajte:

MOUNT LORETTO INSTITUTION

TOTTENVILLE, STATEN ISLAND

(9)

(123-129)

THE MIGHTY

WAR LOAN

DELAVCE IŠČEJO

MOŠKI

PORTERS, GROUNDSEMAN,

DISHWASHER, POT WASHER

Letovišče

DOBRA PLAČA

GOLDEN, 10 W. 40th ST., N. Y. C.

LA 4-1834

FINISHERS

ZA PINO POHIŠTVO

MORA IMETI SPLOŠNO DOBER

ROKODELEC

Stalna služba — Dobra plača — Do-

bri delavski pogoji. — Vprašajte:

R. ARONOWITZ & SON

36 EAST 21st ST. CITY

(124-126)

AUTO ELECTRICIAN

CARBURETOR & TUNEUP MAN

TOP SALARY

Excellent Working Conditions

Post-war Opportunity

290 — 4th AVE., BROOKLYN

TR 5-8746

(123-129)

PRESSERS & VALETS

PRVOVRSTNI

ZA NEWYORSKE HOTELE

IZVRSTNA PLAČA

S T A L N O

Vprašajte: SAVOY PLAZA HOTEL

VALET

(121-127)

REFRIGERATION

SHOPMAN

POPOLNOMA IZVEŠAN, SPARTAN

STALNA USLUŽBENOST

DOBRA PLAČA ZA PRAVEGA MOŽA

R E L I A N C E

JE 6-7478

(121-127)

New Jersey ::

MOŽA POTREBUJEMO

ZA POMOČ NA TRUKU

ZA PREMOK

DOBRA PLAČA — 5 DNI NA TEDEN

STALNO DELO — WMC Odredbe

vpotrebne — Vprašajte:

NADEL COAL & SUPPLY CO.

1520 W. Elizabeth Ave., ELIZABETH,

N. J.

(125-127)

TEŽAKE

POTREBUJEMO TAKOJ

STALNO DELO SEDAJ IN PO VOJNI

DOSTI NADURNEGA

DOBRA PRILOŽNOST ZA NAUČITI

MODERNO STROJNO IZDELAVANJE

LIVARSKIH MODEL

DOBRE ZAČETNA PLAČA

Z HITRIM NAPIREDKOM

"ESSENTIAL" DELAVCI POTREBU-

JEJO "RELEASE STATEMENT"

Vprašajte:

ALLIED FOUNDRY CO.

2 PACIFIC AVE., JERSEY CITY,

N. J.

(125-131)

PORTER

ZA ČISTITI PRIJETEN URAD STAR-

RE, BISTVENO POTREBNE INDU-

STRJE, STALNO DELO, POMOČ

IRVINGTON VARNISH

AND INSULATOR COMPANY

GROVE ST., IRVINGTON, N. J.

(124-126)

PORTER

EXPERIENCED

FOR FACTORY OFFICE — Central

Location — MUST BE THOROUGH

CLEANER

5 Day Week — \$28 SALARY

WMC Rules Observed

Telephone MI 2-0946 (Newark)

(123-129)

MEN BOYS

LIGHT FACTORY WORK

Good Salary — Plenty of Overtime

Steady work now and after the war.

Pleasant working conditions — Apply

Immediately: C. A. ARISTOCRAT

BABY CARRIAGE CO.

George Washington Plaza

FORT LEE, N. J.

(123-129)

PORTER — KITCHEN MAN

WANTED IMMEDIATELY

Good Salary — Room and Board

Good Hours — No Sundays — Plea-

sant working conditions — Steady

work now and after the war — Apply

FAIRFIELD TAVERN

Route 6, CALDWELL TOWNSHIP,

N. J. — Tel. CA 6-1548

(123-129)

WANTED IMMEDIATELY

WINDOW CLEANERS

Experience necessary — Steady work

Top wages: 6 day week — 8 hour day.

Time and 1/2 for all overtime. Apply

between 1-4. NEWARK WINDOW

CLEANING CO., 157 Howard Street,

NEWARK, N. J. Telephone MI 2-4807

If no answer call: WA 3-1904

(123-129)

WANTED IMMEDIATELY

WINDOW CLEANERS

EXPERIENCE NECESSARY

GET A STEADY JOB NOW AND

FOR AFTER THE WAR

EXCELLENT SALARY

6 DAY WEEK — 8 HOUR DAY

TIME AND A HALF FOR OVER-

TIME